

Een mis in een schuilkapel

Piet Dullaert

Aan de Rode Torenstraat staat op nummer 56, eertijds 23, een niet te missen pakhuis. Ooit was hier een schuilkerk gevestigd. Zoals onder andere op de website van het Wijnhuisfonds is te lezen, is daar in 1633 een inval gedaan. Dertig mensen werden toen "betrapt" op het vieren van een godsdienstoefening. Een deel ervan werd herhaald in 1964.

Waar nu Zaadmarkt 88 is, bevond zich in de 15e eeuw herberg 'de Wildeman'. Achter de herberg, aan de Rode Torenstraat waren de stallen, onder in het pakhuis. Beide panden zijn in de 17e eeuw met elkaar verbonden door een tussenbouw. Toen Zutphen in 1591 overging tot de Reformatie bleven toch nog heel wat Zutphenaren katholiek. Dat was niet verboden. Er waren wel plakaten van kracht waarbij alleen de uitoefening van de "ware evangelische en apostolische religie" was toegestaan, maar in huiselijke kring mocht men zijn eigen godsdienstoefeningen houden.¹ Maar, volgens het plakkaat van 21 januari 1587 waren "afgodische misse" en andere "ongodtlicke ceremoniën na der papistische wijs" verboden. In feite verwachtte men dat het oude Rooms-Katholieke geloof vanzelf zou verdwijnen bij gebrek aan zielzorg. Maar die bleek zich te organiseren. Ook de toenmalige eigenaars van "de Wildeman", de familie Haeck was katholiek gebleven. En bij gelegenheid van de verbouwing lieten ze op de bovenste verdieping van die tussenbouw een schuilkapel inrichten. Dat was in 1628. Die schuilkapel is er nog altijd.

Op donderdag 30 juni 1633, Sacraments-

dag, vond een inval plaats in de schuilkapel van 'de Wildeman'. Er bevond zich een dertigtal katholieken in een vertrek, dat als kapel was ingericht met "alle vercierselen tot dienst van de pauselijcke superstitie"... maar er was geen priester. De Jezuiet die de Mis had opgedragen was ontsnapt! Er was daar een kist, die geen kist was, maar een ontsnappingsuitgang!

In de zomer van 1964 nam J.H. Scholte op Reimer, deken van Zutphen, contact op met P.L.J. Dullaert. Die was toen voorzitter van het R.K. Armbestuur en bestuurslid van de Stichting Wijnhuisfonds. De deken zou bezoek krijgen van het Twents Dispuutgezelschap en ze zouden zo graag in die schuilkapel met 30 personen een H. Mis vieren. Zou het Wijnhuisfonds dat goed vinden? Dat mocht; Dullaert kreeg de sleutels. De secretaris, de Jonge, vraagt nog: "Kunnen daar wel 30 mensen in?" Dullaert antwoordt: "Ja, precies. Er is aan 30 aanwezig bij een overval tijdens een H. Mis boete opgelegd".

Die misviering vond plaats. Met moeite pasten precies dertig personen in de kapel. De eenendertigste stond in de deuropening: Dullaert

¹ De bijzonderheden omtrent de schuilkapel, de plakaten en de inval zijn alle ontleend aan R. Wartena (1976), *Een schuilkapel te Zutphen*, Stichting Oude Gelderse Kerken I, 41.